

løs paa for at bringe saameget som muligt af den Art Underviisning i de Privates Hænder, idet vi have troet derved at virke rigtigt og gavnligt — og saa kunne vi fra Statens Side give et Tilskud. Man maa ogsaa vel lægge Mærke til, at ved Landbohøjskolen, som ved alle Instituter af den Natur, er der megen stor Søndring mellem det, der kaldes de forberedende Videnskaber, Hjælpevidenskaber og de anvendte Videnskaber. I Hjælpevidenskaberne maa der allerede gives Underviisning i de offentlige Skoler, fordi de der behøves som Grundlag for dem, der skulle gaae over i Statens Tjeneste; saalænge vort hele Underviisningsvæsen staaer paa den Fod, hvorpaa det nu staaer, saa ere vi nødte til at paatage os den Forpligtelse at undervise og oplære unge Mennesker til, igjennem visse Examina, efter Dyfhyldelsen af visse Betingelser, at træde ind i Statens Tjeneste. De Underviisningsfag, som ere nødvendige Grundlag for denne Underviisning, understøtte vi, dem give vi Midler til, og det er ikke mere end billigt og hensigtsmæssigt, at vi søge at gjøre dem saa tilgængelige for Almindeligheden som muligt, der vil Landmanden, Gartneren, Forstbetjenten, Garvereren, Bryggeren, der ville de Allesammen finde, hvad de behøve at see. Men idet vi træde ud deraf, træde vi over paa et andet Gebeet, som aldeles ikke mere hænger sammen dermed; thi naar det maa erkjendes, at den Underviisning, hvorom der her kan blive Tale, alene gaaer løs paa at bibringe dem, der nyde Godt deraf, Anvendelsen af de almindelige Videnskaber, saa ligger der deri ikke noget Statsformaal for os, saa have vi Intet dermed at bestille, og gjøre vi det, saa gaae vi udenfor den Begrændsning, vi hidtil have opstillet, saa give vi os ind paa et Gebeet, hvis Omfang kan blive større, end vi nogen-
 finde ane.

Naar den ærede Ordfører endelig har sagt: ja men Landboerne, de ere de Statteydende heri Landet, og igjennem Statskassen bidrage de til Institutet, saa siger jeg, at de ere i den Grad den overveiende Deel af Befolkningen heri Landet, at de ikke bør give Exempel paa, saaledes at beskaffe deres øvrige Medborgere, som have en langt mindre og efter de-

res Antal og Stilling bør have en mindre Indflydelse end hine; de bør ikke prøve paa at beskaffe deres Medborgere, de skulle netop vise sig generøse, de skulle vise, at de give af deres Eget til deres egne specielle Formaal, de bør ikke benytte den Magt og Indflydelse, de have, til at tage af Statskassen Mere paa deres egne Vegne og til deres egne Formaal, end de af Statskassen vilde tage paa Andres Vegne og til andre Formaal.

Øppermann: Det glæder mig, at det Foredrag, vi have hørt af den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning), nærmere er gaaet ind paa Sagen, end sleet er af den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 3die Valgkreds (Hæse); thi derved har jeg opnaaet en større Sikkerhed i min personlige Opfattelse af et Par Punkter, idet denne min Opfattelse er blevet stadfæstet af den ærede førstnævnte Rigsdagsmand. Idet jeg nu gaaer over til ialmindelighed at yttre mig om det Spørgsmaal, som foreligger, om vi nemlig skulle gaae ind paa Mindretallets Forslag, eller holde os til Regjeringens Forslag, vil jeg nærmest holde mig til de i Mindretallets Betænkning udviklede Hovedgrunde, hvorpaa Mindretallet har støttet sin Anskuelse. Først og fremmest fremtræder da den store Beskøftelighed. Med Hensyn til dette Punkt skal jeg ikke nægte, at jeg troer, at det havde været ønskeligere og correctere, om Mindretallet, istedetfor at sammenligne de Beføstninger, som ville medgaae efter Regjeringens Lovudkast, med de Beføstninger, som hidtil ere medgaaede til Veterinærskolen, havde sammenlignet dem med de Beføstninger, der maae formodes fremtidig at ville medgaae til Veterinærskolen, naar den holdes alene, men saavel med Hensyn til Bygninger, Inventarium og Lærertiløn stilles paa en passende Fod. Jeg troer, at Forskjellen derved maaffee vilde være bleven mindre iøinesaldende, men maaffee Forskjellen ogsaa derved kunde have faaet noget mere Vægt, netop fordi den var correctere. Forøvrigt er der et Punkt, hvor jeg tilstaaer, at jeg ikke ret har kunnet komme paa det Nene med Mindretallets Maade at slutte paa. Naar nemlig Mindretallet henviser til, at den